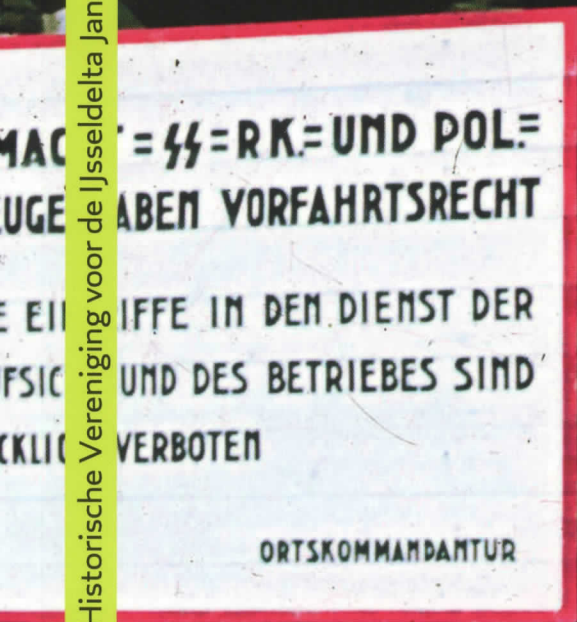

jaargang 45, nr. 1, maart 2020 | prijs € 5,-

historisch tijdschrift

Historische Vereniging voor de IJsseldelta Jan van Arkel

Special 75 jaar vrijheid

Ten geleide

Hoorde u die doffe plof? Dat was de landing van deze meer dan dubbeldikke editie van het *Historisch Tijdschrift* op de deurmat. Het is de eerste in onze nieuwe vormgeving en we markeren er 75 jaar vrijheid en democratie mee sinds de Tweede Wereldoorlog.

Bestuur en redactie hebben samen de schouders eronder gezet. Het *Historisch Tijdschrift* hebben we als belangrijk podium van onze vereniging in één beweging weer bij de tijd willen brengen. Formaat, kleurgebruik, stijl, vormgeving, fotografie, alles is aangepakt. Een stevige klus, maar we leggen het resultaat met gepaste trots samen aan u voor. Zo willen we het voortaan gaan doen. Niet altijd met 80 pagina's maar ieder kwartaal streven we naar de helft daarvan.

De oorlog zet nog altijd aan tot schrijven. Maar goed ook, want het

publiceren van verhalen over bezetting en bevrijding is belangrijker dan ooit. De getuigen van toen zullen het straks niet meer kunnen. Dan hebben we slechts nog archieven en publicaties als deze om op terug te vallen. Dus trokken wij ons de bekende dichtregels van Leo Vroman aan:

*Kom vanavond met verhalen
hoe de oorlog is verdwenen
en herhaal ze honderd malen
alle malen zal ik wenen*

Niet alles in deze special is nieuws, maar dat is – zo stelt Vroman – ook niet nodig. Wel zochten we naar verdieping en naar minder bekende beelden van de bezetting en bevrijding van Kampen om de verhalen te illustreren. Want vaak zie je dezelfde plaatjes.

Deze special vormt een geheel met de expositie *Alle waarden draaien om, Kampen bezet en bevrijd 1940-1945* die op 20 maart is geopend in de

Stadskazerne (zie linker pagina). Niet voor niets is daar ons vernieuwde blad gepresenteerd. De derde 'poot' is de buitenroute per app langs belangrijke historische locaties uit de oorlog. Deze drie-eenheid was een vruchtbare samenwerking tussen Jan van Arkel en het Stadsarchief Kampen en smaakt naar meer.

Na jaren hebben we in onze transitie afscheid genomen van onze vormgevingspartner en drukker Zalsman. Wij spreken onze dank uit aan hen. Onze nieuwe 'look' is ook afkomstig van een echte Kamper ontwerper, Peter Slager van Bureau Garage, en we kunnen er jaren mee vooruit.

Wij hopen dat u van lezen en kijken net zo geniet als wij deden van het maken.

Redactie HT
Bestuur HV JvA

Lezersoproep: wie zijn zij?

Op onze zoektocht door foto's van het Stadsarchief Kampen, stuitte we op deze foto (links). Twee jonge kinderen in waarschijnlijk Brunnepe of Zuid, uitgedost als Canadese bevrijders, die gereed staan voor het bevrijdingsdefilé ter ere van de Canadezen in april 1945. Gezien de leeftijd van de twee bij de bevrijding, is de kans aanwezig dat ze nog in leven zijn. De redactie zoekt hen, of gegevens over hen. Ze hebben 75 jaar vrijheid ervaren. Wellicht willen we een verhaal over hen publiceren in het juni-nummer.

Wie kan ons helpen de identiteit van de kinderen vast te stellen? Reacties svp naar: info@hvjanvanarkel.nl

Inhoud

6 Het oorlogsgeheugen van André Piederiet

Zijn herinneringen zijn nog haarscherp. Als zoon van een beroepsmilitair werd André Piederiet (92) al jong het verzet ingetrokken, met de oranje band van de Binnenlandse Strijdkrachten om zijn arm vierde hij de vrijheid. Een tijdreis door Piederiets geheugen, terug naar oorlog en bevrijding in Kampen.

18 In de voetsporen van 'De Knip'

Hoe wordt een eenvoudige Drentse jongen vanuit Kampen een verzetsheld op het Nieuwe Land om zich na de bevrijding daar vanaf te keren? Nooit wilde Bert Knipmeijer (1912-1971) meer praten over de oorlog en zijn rol als hoeder van het Nederlands Onderduikers Paradijs. Terwijl zijn makers tientallen jaren later nog steeds wezen naar 'De Knip' als de onverschrokkenste van het hele stel.

28 Twee Joodse verhalen

Lang bleef onzeker wat er met de Kamper Joden was gebeurd, al druppelden de berichten binnen en waren beelden op bioscoopjournaals te zien. Twee verhalen over het lot van enkelen van hen en waarom het zo lang duurde voor Kampen wist wat hen was overkomen.

32 Overval in het Onland

Een van de bekendste Kamper oorlogsincidenten is de overval op de boerderij van Marinus en Hannechien Post aan de Venedijk. Wat gebeurde er nou eigenlijk precies in die nacht van 26 op 27 juli 1943? Hoe liep het af met de hoofdrolspelers en door wie kwam het?

44 Moordzaak Snoop fascineert kleinzonen

Zijn machinefabriek werd bij toeval ontmaskerd als broeinest van het Kamper verzet. Jo Leo 'Ario' Snoop, moest het met de dood bekopen. Maar hoe precies? Is hij op de vlucht doodgeschoten of gefusilleerd op de IJsselkade? Snoop's kleinzonen onthulden een struikelsteen voor hun grootvader en gingen op onderzoek uit.

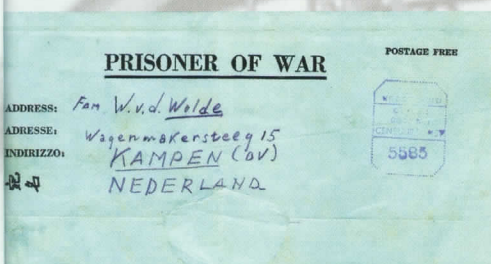
54 Een treurige karavaan

Rode Kruis-voorzitter Perrin noemde het 'één van de meest weezinwekkende vertoeningen, welke de Duitschers hier hebben opgevoerd.' De gevangenen-transporten vanuit het westen naar Duitsland deden in de Hongerwinter Kampen aan. De schaal ervan was veel groter dan mensen zich vaak realiseren. Dat lokale artsen, Rode Kruis en de bevolking ingrepen om het leed te verzachten, was uniek in Nederland.

66 Waar is Willem van der Wolde?

Bij de bevrijding op 17 april 1945 vierde Kampen feest, maar niet overal uitbundig. Velen verkeerden in onzekerheid over het lot van dierbaren, zoals Willem van der Wolde. Hij was in september 1944 ondergedoken in de polder en bij de razzia van 17 november 1944 opgepakt en naar Duitsland afgevoerd. Sindsdien ontbrak ieder spoor. Een zoektocht.

En verder

Fotoverhalen	16, 42, 64, 78
Colofon	79
Adverteerders	79

STOP

TOT JOEN
4000 kg

STOPPEN

WEH
FAHR
WEIT
HOLL.
AUSS

GROOTE
VOORJAAR
VEE MARKTE
OP ZATERDAG
17 EN 28 APRIL

IST
VERBODEN